

INSTRUKCJA DLA LOGOPEDÓW, PEDAGOGÓW, PSYCHOLOGÓW, WYCHOWAWCÓW I INNYCH SPECJALISTÓW – JAK WDRAŻAĆ PROGRAM INTERACT?

O programie:

InterACT to program edukacji antydyskryminacyjnej, stworzony przez dr Mary Weidner (West Virginia University, USA), adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (Weidner, 2015). Podczas jego adaptacji na język polski, dokonanej przez dr hab. Katarzynę Węsierską, prof. UŚ z udziałem członków Koła Naukowego Młodych Logopedów Uniwersytetu Śląskiego, udowodniono, że program można wdrażać wśród polskojęzycznych dzieci (Hlubek et al., 2020; Weidner et al., 2022, Węsierska et al., 2020). Badania prowadzone na gruncie amerykańskim i polskim także potwierdziły skuteczność programu i pozytywne efekty płynące z jego wdrażania (Weidner & St. Louis, 2014; Weidner et al., 2015; Weidner, St. Louis, & Glover, 2018; Węsierska, 2020).

Celem programu InterACT jest kształtowanie adekwatnych postaw wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym wobec różnych form niepełnosprawności, zaburzeń w komunikowaniu się, w tym zmiana postaw społecznych wobec jąkania, a także zmiany postaw wobec różnorodności kulturowej. Poprzez udział w sesjach InterACT dzieci uczą się jak adekwatnie reagować i skutecznie wspierać osoby z różnymi formami niepełnosprawności, jękające się, mówiące innym językiem, czy mające inny kolor skóry. Dowiadują się także co robić, a czego nie robić, by komunikowanie się było skuteczne i przebiegało w przyjaznej atmosferze. Najważniejsze przesłanie programu brzmi: **Każdy z nas jest inny i każdy taki sam – każdy z nas jest wyjątkowy!** Budujmy świat bezpieczny i przyjazny dla wszystkich dzieci.

Wdrażać program InterACT i prowadzić sesje może nauczyciel, wychowawca, logopeda, psycholog lub pedagog szkolny. Program może być realizowany w starszych grupach przedszkolnych lub w najmłodszych klasach szkoły podstawowej. Udział dzieci w programie jest dobrowolny i może mieć miejsce po uzyskaniu zgody rodzica lub prawnego opiekuna dziecka (rodzice otrzymują formularz zgody).

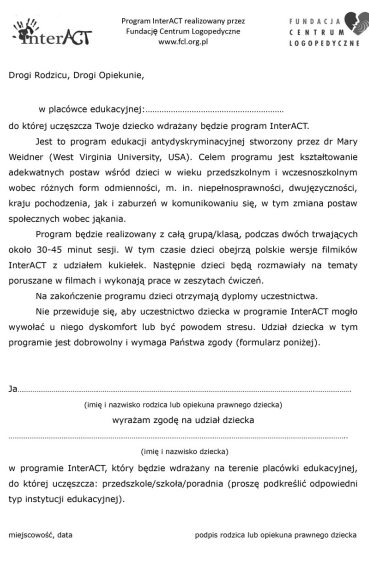
Na program składają się dwie sesje z całymi grupami lub klasami szkolnymi, trwające ok. 30-45 minut. Podczas każdej z nich, po krótkim objaśnieniu osoby prowadzącej, uczestnicy oglądają nagranie wideo z udziałem kukiełek (dwa filmy – po jednym dla każdej z sesji, do pobrania ze strony – link poniżej). Następnie dzieci biorą udział w dyskusji inicjowanej przez osobę wdrażającą program, z wykorzystaniem tablic interaktywnych. Po zakończeniu rozmowy są one zaproszone do wykonania ćwiczeń w specjalnym zeszycie wg wskazówek osoby prowadzącej.

Materiały do wdrażania programu:

Materiały dostępne są na stronie <https://fcl.org.pl/interact/> (zakładka: InterACT)

Plakat informacyjny (do wyeksponowania w placówce)

Formularz zgody dla rodziców

Ulotka informacyjna

Filmiki z udziałem kukiełek - wyświetlane podczas I i II sesji

Piosenka:

Każdy z nas się jakoś wyróżnia
Inne oczy, mowa, czy też inny ruch
Może jeździć wózkiem, albo migać zamiast słów
Może także czasem jąkać się
Każdy z nas miłości potrzebuje
Każdy ulubiony kolor ma
Każdy, kto jest sam mieć przyjaciół chce
Każdy czasem potrzebuje wsparcia
Każdy może czasem mylić się
Przecież każdy lubi śmiać i bawić się
Każdy z nas jest inny i każdy taki sam

Plik audio z nagraniem piosenki + tekst

Każdy z nas jest inny i każdy taki sam

Zeszyt Ćwiczeń

Mary Weidner
Ilustracje Ashley Teets

Zeszyt ćwiczeń dla dzieci do wykonania podczas sesji

Tablica 3
Po wykonaniu ćwiczenia odtworzenie dalszej części filmu od 05:23 do końca.
W ostatniej scenie przyjaciele wybrali się razem do parku, gdzie rozmawiali o tym, w czym są do siebie podobni i co ich różni.

1. W czym są do siebie podobni, co sprawia, że są tacy sami? (Lubią się dobrze bawić).
2. Co ich różni? (Różnie wyglądają, mówią i poruszają się).
3. Czy to źle – różnić się od innych? (Nie).

To prawda, różnice sprawiają, że jesteśmy wyjątkowi na swój własny sposób. Każdy z nas jest inny i każdy taki sam.
Pamiętajcie, że jesteście lubiani i kochani po prostu za to, jacy jesteście.

Tablice interaktywne (dedykowane odpowiednio I i II sesji)

DYPLOM dla

(Imię i nazwisko dziecka)

za aktywny udział w zajęciach odbywających się w ramach programu
InterACT: Każdy z nas jest inny i każdy taki sam!
zorganizowanych w

(nazwa lub pieczęć placówki)

(podpis lub pieczęć organizatora)

(miejscowość, data)

Dyplomy dla dzieci

Wdrażania InterACT - krok po kroku:

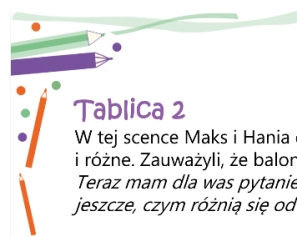
Przed wdrożeniem:

- Zapoznaj się z opisanym powyżej przesłaniem programu i materiałami do jego wdrażania – znajdziesz je na stronie: <https://fcl.org.pl/interact/> – Zakładka: InterACT.
- Dopełnij wszelkich niezbędnych formalności w Twojej placówce - uzyskaj zgodę jej dyrektora na wdrożenie programu.
- Rozwiąż kluczowe kwestie organizacyjne – wyznacz salę, w której odbędą się sesje, odpowiednio zaaranżuj przestrzeń. Dzieci powinny mieć możliwość obejrzenia filmików w komfortowych warunkach (siedząc w ławkach, przy stolikach lub na dywanie), a następnie wykonania zadań z książeczki w ławkach lub przy stolikach.
- Zbierz niezbędny sprzęt – rzutnik i komputer, z którego będą odtwarzane kolejne tablice interaktywne oraz filmy, mogą przydać się także dobrej jakości głośniki.
- Dodatkowo możesz także zgromadzić różne instrumenty muzyczne (bębny, grzechotki, dzwonki itp.), które rozdasz dzieciom. Będą one mogły użyć ich podczas śpiewania piosenki InterACT.
- W miarę możliwości przedstaw program rodzicom – możesz np. wyeksponować plakat informacyjny (także dostępny na stronie – miniatura powyżej).
- Uzyskaj zgody rodziców i opiekunów na udział ich dzieci w zajęciach w ramach programu InterACT (ulotka informacyjna z formularzem zgody także jest dostępna na stronie – miniatura powyżej).
- Wydrukuj wszelkie potrzebne materiały - tablice edukacyjne (dla prowadzącego); zeszyt ćwiczeń (dla każdego dziecka) oraz dyplomy.

InterACT sesja I : „Tacy sami i różni” :

- Krótko wprowadź dzieci w tematykę, która będzie poruszana podczas zajęć – co to znaczy być takim samym i być innym? Możesz posłużyć się notatkami zawartymi na tablicach dla sesji I (polecamy wcześniejsze zapoznanie się z nimi). Odtwórz filmik nr 1.
- Po obejrzeniu filmiku przedyskutuj z dziećmi kwestie w nim poruszane, wspólnie poszukajcie odpowiedzi na pytania zawarte w tablicach interaktywnych.

Odpowiedzi dzieci: są różnej wielkości, różnych kolorów.
Macie rację, ale jest coś co jest najważniejsze! Tak naprawdę baloniki są takie same, ponieważ są balonikami, nawet jeżeli mają różne kolory i wielkości. Świetnie sobie poradziście z tym pytaniem, teraz przejdziemy do wykonania zadania w zeszycie ćwiczeń.

Ćwiczenie nr 1, na stronie 3 w zeszycie ćwiczeń.
Omówienie z dziećmi wykonanych prac na forum grupy/klas.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

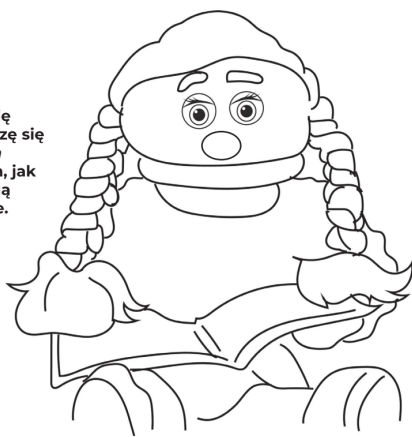
Katolickie
Miejskie Centrum
Logopedyczne
Uniwersytetu Śląskiego

FUNDACJA
CENTRUM
LOGOPEDYCZNE

- Rozdaj dzieciom kolorowanki. Ich zadaniem jest wypełnienie pierwszych siedmiu stron, nawiązujących do treści obejrzanego filmiku (str. 1 – „Witajcie! Cześć, mam na imię Majka...”, str. 5– „Różnice czynią nas wyjątkowymi. Narysuj co sprawia, że Ty jesteś wyjątkowy i niepowtarzalny.”).

Witajcie!

Cześć! Mam na imię Majka i właśnie uczę się o podobieństwach i różnicach, i o tym, jak bardzo ludzie mogą różnić się od siebie.

Różnice czynią nas wyjątkowymi. Narysuj co sprawia, że Ty jesteś wyjątkowy i niepowtarzalny.

- Dopilnuj, by każde dziecko podpisało swój zeszyt ćwiczeń, następnie zbierz je i złoż w jednym miejscu – będą potrzebne podczas sesji II.
- Po wypełnieniu ćwiczeń z książeczki możesz rozdać dzieciom instrumenty i zaproponować zaśpiewanie piosenki *InterACT* (odtwarzanej na początku i końcu każdego filmiku).

InterACT sesja II: „Porozumiewanie się z innymi”:

Przed sesją przygotuj i wypisz dyplomy dla dzieci.

- Sesja II ma podobny przebieg do sesji pierwszej.
- Na początku możesz przypomnieć grupie o czym rozmawialiście poprzednio, by sprawdzić, co dzieci zapamiętały podczas pierwszej sesji.
- Następnie odtwórz tablice dedykowane sesji nr 2, postępuj zgodnie z zawartymi w nich notatkami (polecamy wcześniejsze zapoznanie się z nimi).
- We wskazanym momencie odtwórz filmik nr 2.
- Następnie ponownie przedyskutuj z dziećmi kwestie poruszane w filmiku, wspólnie poszukajcie odpowiedzi na zadane na tablicach pytania.
- Ponownie rozdaj zeszyty ćwiczeń.
- Poproś dzieci o wypełnienie pozostałych stron zeszytu ćwiczeń.

Kiedy zauważysz, że ktoś różni się od reszty, możesz z nim o tym porozmawiać. Możesz dowiedzieć się w jaki sposób ludzie się różnią i poznać nowych przyjaciół!

Pomimo tego, że każdy z nas jest w jakiś sposób inny, to wszyscy jesteśmy tacy sami. Każdy lubi się bawić i śmiać!

- Następnie ponownie możesz zaproponować grupie zaśpiewanie piosenki *InterACT*.
- Rozdaj uczestnikom imienne dyplomy.
- Podziękuj im za udział w zajęciach programu *InterACT*!

Po wdrożeniu :

- Po wdrożeniu programu prosimy o kontakt z zespołem koordynującym *InterACT*: info@logolab.edu.pl – a także przesłanie zdjęcia tablicy informacyjnej placówki oraz nazwisk osób zaangażowanych we wdrażanie programu w danej placówce.
- Na tej podstawie zespół koordynujący wystawi imienny certyfikat dla wdrażającego oraz placówki (wzory poniżej).

Opracowanie instrukcji: mgr Katarzyna Romaniuk
Opracowanie graficzne: lic. Maja Pordzik i mgr. Justyna Szczypa
Konsultacja merytoryczna: dr hab. Katarzyna Węsierska, prof. UŚ

Bibliografia:

- Hlubek D., Jarząbek M., Kaniewska J. (2020, czerwiec). *InterACT – Każdy z nas jest inny, każdy taki sam*. Referat wygłoszony podczas Konferencji Studenckiej LOGOPEDIA MŁODYCH, Uniwersytet Śląski w Katowicach.
- Weidner, M. E. (2015). *Attitude Change and Tolerance Program*. Morgantown. MC Speech Books.
- Weidner, M. E., St. Louis, K. O., Burgess, M. E. & LeMasters, S. (2015). Attitudes toward stuttering of nonstuttering preschool and kindergarten children: A comparison using a standard instrument prototype. *Journal of Fluency Disorders*, 44, 74-87.
- Weidner, M. E. & St. Louis, K. O. (2014). *The Public Opinion Survey of Human Attributes–Stuttering/Child (POSHA– S/Child)*. Morgantown, Populore.
- Weidner, M. E., St. Louis, K. O. & Glover, H.L. (2018). Changing Nonstuttering Preschool Children’s Stuttering Attitudes. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 27(4), 1445-1457.
- Weidner, M.E., Węsierska, K., Laciková, H., Sønsterud, H., Skogdal, S., Åmodt, K., Scaler-Scott, K., & Coleman, C. (2022). Personal Appraisals of Support from the Perspective of Polish, Slovak, and American Children Who Stutter. *Logopaedica Lodziensia*, 6, 279-295.
- Węsierska, K., Hlubek D., Jarząbek M., Kaniewska J., Kawa P., Maga P., Romaniuk K., Staroń M., Szeliga P. (2020, styczeń). *InterAct – zamiast mitu wybierz fakt. Zmiana postaw wobec jąkania. Prezentacja wstępnych wyników badań z użyciem InterACT i POSHA-S/Child*. Referat wygłoszony podczas Śląskiego Festiwalu Nauki, Katowice.

Autorzy polskiej wersji programu kierują serdecznie podziękowania do dyrektorów i nauczycieli z Miejskiego Przedszkola nr 16 i Szkoły Podstawowej nr 53 w Katowicach, dzieci i ich rodziców – wszystkich, którzy wsparli realizację programu w tych placówkach edukacyjnych, także do studentów I roku Logopedii Uniwersytetu Śląskiego, którzy byli zaangażowani w prace diagnostyczne z wykorzystaniem POSHA-S/Child.